

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falv” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 31. szám.

Augusztus hó 4.

Magyarország várakozó állásponton...

**Küszöbön vannak a magyar-román tárgyalások — London kiéheztetés előtt áll —
Kiélesedett az angol-japán viszony**

Egy héttel ezelőtt jelentettük már, hogy a német birodalmi kormány meghívására a román miniszterelnök és külügyminiszter Salzburgba utazott. S azt is, hogy illetékes német kijelentés szerint ez a találkozás azzal az általános törekvéssel függ össze, hogy a délkelet-európai viszonyokat a béke szellemében rendezzék és megszilárdítsák.

A román államférfiak salzburgi tanácskozásait a bolgár kormány képviselője, majd a szlovák államfő és kormányférfiaké követte az egész világ sajtójának élénk érdeklődése mellett.

Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter július 10-iki müncheni útja és az azt követő hivatalos német-olasz-magyar nyilatkozatok után az egész magyar közvélemény természetesen tartotta a délkelet-európai kérdés fejlődésének ezt a fordulót. Abból pedig, hogy a román, a bolgár és szlovák államférfiakat a német birodalmi kormány feje, Hitler vezér és kancellár hosszabb kihallgatáson fogadta, s hogy a románok Rómában Mussolinival is folytattak megbeszélést, minden kétséget kizáróan meg erősödik a meggyőződés, hogy

a délkelet-európai népek csak a tengelyhatalmakkal egyetértésben fogják és tudhatják érdekeiket megvédeni.

Kibuvó nincs és nem is lehet. A német és olasz sajtó örömmel üdvözli azokat az eseményeket, amelyek Délkelet-Európát ujjalakítják. A Führer és a Duce leszögezte azokat az alapelveket, amelyek a dunai, illetve balkáni kérdések rendezését szolgálják és most ezek az elvek teljes egészükben valóra is válnak. Itéletüket sem megfellebbezni, sem elodázni, kijátszani nem lehet.

Magyarország bizik nagy szövetségeseiben, nyugodt az igazsága tudatában és erős a béke-szándéka hangsúlyozásában. Elvárja, hogy Románia minél előbb kezdje meg a tárgyalásokat az új határok jogos és észszerű megállapítására.

Természetesen a huza-vona és kerteles kizárásával és a hékét megzavarni akaró bármilyen ügyeskedés mellőzésével.

A német és olasz sajtó egyöntetűen hangsúlyozza, hogy a tengelyhatalmak nem parancsszóval akarják keresztülrészakolni a változásokat, hanem azt óhajtják, hogy azokat az érdekelt hatalmak békés megegyezés útján valósítsák meg. Ennek a megoldásnak magyar részről semmi akadályja, ha csak az nem, hogy a délkeleti békés együttműködés alapjait addig nem lehet megállapítani, lefektetni, amíg az elválasztó, ellenséges érzelmeket tápláló és ébrentartó kérdések megnyugtató megoldásokhoz nem jutnak.

Magyarország senkit sem akar életlehetőségeitől megfosztani, sem érdekeiben sérteni, csak a jogos örökét és tulajdonát akarja visszaszerezni, hogy feladatának megfelelően s hivatását méltóan betölthesse az új Európa gazdasági és szociális átalakulásában.

Magyarország feltételeit, ahogy a legújabb jelentésekből is értesülünk, Románia képviselői már tudomásul vették Salzburgban is, Rómában is. Ciano olasz külügyminiszter lapja szerint a románokat a magyar és a bolgár követelések irányában engedékenységre szólították fel.

A helyzet általános képe azt mutatja, hogy a kérdések teljesen megértek a megoldásra.

Az új délkelet-európai rend kialakulásához szükséges tárgyalásoknak, amelyek a Münchenben Magyarország bevonásával megállapított elvekre fognak felépülni, sürgősen meg kell indulniok.

A kezdeményezés időpontját Románia fogja megjelölni. Helyzete semmiesetre sem könnyíti, mert ha a békés megegyezéseket meghiusítja, a tengelyhatalmak döntőbíráskodása következik, amely bizonyára érvényt fog szerezni a müncheni megállapodásoknak.

A német és olasz haderő Anglia elleni támadó hadjárata egyre nagyobb méreteket kezd ölteni. A nagy háborúnak ez a végső szakasza azonban ismét más képet mutat, mint az eddigi harcok lefolyása. Az Anglia elleni háború — mint Mussolini lapja írja — nem villámháború, hanem a felőrlés és a fokozódó pusztítás háborúja. A német sajtó London elkövetkező kiéheztetéséről ír. A fegyver, amelyet Anglia szegezett Németországnak, visszafelé kezd elsülni. Az angolok már számolnak azzal, hogy kikötőik használhatatlanná válnak. S a brit világbirodalom helyzetét.

a sorozatos olasz tengeri és gyarmati győzelmek mellett súlyosbitja az angol-japán viszony kiélesedése is.

Anglia válságos idöket él át, de még mindig töretlen akarata, hangsúlyozza. Bizik a flottájában s újabb tengeri zárlatokat rendelt el Franciaországra és gyarmataira.

A politikai, gazdasági és erkölcsi erők felőrlése irtózatoss méreteken folyik a szembenálló hatalmak között. A világtörténelem legnagyobb eseménye van készülöben.

23 pengős buzaárat állapít meg a termésértékesítési rendelet

A rozs ára tizenkilenc pengő — Csak az a kereskedő és csak az a malmos vásárolhat, aki erre engedélyt kap

A hivatalos lap július 28-iki számában megjelent a **termésértékesítési rendelet**.

A rendelet szerint 1941 július 31-éig terjedő időben az 1940. évben vagy korábban termelt

buzát, rozst, kétszerest és zabot továbbadás céljára csak a Futura és annak bizományosai, valamint azok a kereskedők vásárolhatnak, akiket a kereskedelmi miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértve erre feljogosít.

A kereskedők kijelölését a fenti minisztériumok irányítása szerint a Külkereskedelmi Hivatal végzi. Kereskedelmi és vegyes őrléssel foglalkozó malmok közül csak azok vásárolhatnak, amelyeknek az iparügyi miniszter erre engedélyt ad. Idegen kereskedelmi őrlést bármely malom csak annak a részére végezhet, akinek a fősolgabíró (polgármester) erre engedélyt ad. A megvételre felajánlott buzát, rozst, kétszerest vagy zabot a Futura és bizományosa megvenni köteles.

A rendelet szerint a 78 kilogramm hektoliter súlyu buza ára mázsánként 23 pengő.

Az árak a múltévi áralakulásnak megfelelően emelkednek és azok nyugati határállomásra, Budapestre, dunai állomásokra, Szolnok és attól délre fekvő tiszai állomásokra, 15 tonnás vasuti kocsikba, illetve uszályba berakva értendők. A buza minimális ára azonban bármely feladó állomáson a rögzített árnál 1.50 pengővel alacsonyabb nem lehet. A rendelet a minőségi buza feltételeit is részletesen szabályozza, a minőségi felár 50 fillér mázsánként.

A 71 kilogramm hektoliter súlyu szokványoszerű rozs átvételi ára mázsánként 19 pengő.

Egyéb feltételek olyanok, mint a buzánál.

A 71 kilogramm hektoliter súlyu szokványoszerű zab árát budapesti paritásban mázsánként 20—22 pengőben állapították meg. A zab egyéb állomási ára budapesti paritásból kiindulóan állapítandó meg, azonban a zab minimális ára a budapesti ár-

nál 1.50 pengővel alacsonyabb nem lehet. A zab alapára 1941 márciusáig fokozatosan 2 pengővel emelkedik. Egyéb feltételek olyanok, mint a rozsnál. A kétszeres ára annak a buza- és rozstartalmától függően a keverékben levő buza és rozs értékaránya szerint állapítható meg. A honvédség buza-, rozs-, zab-, tengeri- és lisztellátását kizárólag a Futura bonyolítja le.

Kereskedelmi jellegű gabonaraktár tulajdonosa vagy az a személy, aki a raktárral való rendelkezésre jogosult,

ha vásárlási jogosultsága a rendelet értelmében nincsen, köteles raktárát és annak berendezését gabonaraktározás céljára a Futurának vagy bizományosának 1941 július 31-ig használatra átengedni.

Aki a rendelet szerint nincs feljogosítva gabonavásárlásra és a mostani rendelet hatálybalépése előtt kötött szerződéssel búzát, rozst, kétszerest vagy zabot vásárolt és a vételárát egészen vagy részben már a mostani rendelet hatálybalépése előtt kifizette, átveheti ugyan a gabonát, de köteles a szerződést három napon belül a Futurának ajánlott levélben bejelenteni. Az ilyen ügylet alapján szerzett árut a bejelentő csak a Futurának adhatja el.

Minden malom köteles meglevő

buza-, rozs- és kétszeres-, valamint az ezekből nyert lisztkészletét bejelenteni. Az, akinek a birtokában 10 métermázsát meghaladó mennyiségű buza, rozs, vagy kétszeresliszt van, köteles ezt szintén bejelenteni. A készletek tulajdonosa köteles az árak közötti különbség fejében minden métermázsza liszt után 120 fillért, minden egyes mázsa rozs vagy rozsból nyert liszt után 80 fillért, legkésőbb augusztus 15-éig a „Mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alap” javára befizetni. A kétszeres és a kétszeresliszt minden mázsa után 120 fillért kell fizetni.

Az a tulajdonos, haszonélvező, javadalmas, vagy haszonbérő, aki 20 kat. holdat meghaladó, szántóföldi művelés alatt álló ingatlanon gazdálkodik, köteles az 1940. évben termelt buza-, rozs-, kétszeres- és zabkészletét a cséplés befejezésétől számított hat nap alatt bejelenteni. Aki a cséplést 1940 szeptember 30-ig nem fejezi be, köteles e napon azt a körülményt és a cséplés eddigi eredményét, továbbá a cséplés befejezésétől számított hat napon belül a cséplés további eredményét bejelenteni.

A rendelet intézkedik súlyos büntető szankciókról is. A kormányrendelete kihirdetése napján lépett hatályba.

rán reámutat a szociális kísérletek két be nem vált formájára: a jótékonyági segélyezésre, amelynél a segélyezettől ellenszolgáltatást nem kívántak és az ugynevezett *inségnapszámra*, amelyet minden rendszer és céltudatosság nélkül, akárhányszor értelmetlen munkák elvégzése ellenében folyósítottak az alsófoku hatóságok.

Szerzőnk ezután elérkezik tanulmányának tulajdonképpeni területéhez: az új magyar szociálpolitikai irány kialakulásához. Ismerteti *Esztérgár Lajos* pécsi polgármester ujszerű gyakorlati és elméleti munkásságát és ennek folyamán képpen a vármegyénél a közjóléti előadói kar megszervezését, majd a szociális tanácsadóknak a főispánok mellé való kiküldését. Ezek az intézkedések azaz a kézzelfogható eredménnyel jártak, hogy két esztendő alapos és körültekintő adatfelvétele után minden egyes vármegye megjelölhette a maga szociális feladatkörét és végül is megvalósulhatott az *Országos Család- és Népvédelmi Alap létesítéséről* szóló törvény, amely — mint *Valkó László* mondja — az elmúlt évek szakzerű elméleti és gyakorlati tapasztalatai alapján a magyar szociálpolitika tényleges kódexe, alfája és omegája.

Mi ennek az új magyar szociálpolitikának a lényege? Erre nézve utmutatással szolgál a *Szatmárvármegyei Közjóléti Szövetkezet* eddigi munkája. A Szövetkezetet nagyszabású kísérletképpen 1938 őszén hivta életre a belügyminisztérium és több, mint háromnegyed millió pengőt bocsátott rendelkezésére. *Esztérgár Lajos* a Szövetkezet feladatkörét így határozta meg:

„A közigazgatás keretében megalkult Szövetkezet hitelt nyújt minden ígéres és arra rászoruló egyéneknek, hogy gazdaságilag megerősödjék, a gazdasági elesettségből kikerüljön és önálló egzisztenciává alakuljon.”

A célt: a szociális feladatok gazdasági megoldását, a Szövetkezet különböző juttatások formájában kívánja elérni. Kedvezőbb helyzetbe hozza tehát a gazdaságilag erőtlent egyént; hozzásegíti, hogy fokozhassa eddigi keresetét, visszatéríthesse a juttatást és életszínvonalát kielégítő módon emelhesse. A juttatások sorában *állatok, baromfi és méhcsaládok* szerepelnek. A Szövetkezet egyik legnagyobb célkitűzése: a *házigények kielégítése és kisbérletek szervezése*. A *háziipari tevékenység* felkarolása nyersanyagtermeléssel és az értékesítés megoldásával szintén a feladatok első vonalában áll. A tengeritemés értékesítését *görék felállításával* igyekszik megjavítani a Szövetkezet. *Valkó László* figyelmét nem kerülül el azok a nehézségek sem, amelyekkel a Szövetkezet jogi helyzetével kapcsolatban kell kiküszöbölni és bizonyosan egyhangú helyesléssel találkozik az a megállapítása, hogy a Közjóléti Szövetkezet, mint a közigazgatási szervekkel együttműködő intézmény, mentesíthetők a szervezetébe bele nem illeszthető feladatok vállalásától. Ne irányítsa tehát tagjait az agrártermelés terén és ne foglalkozzék a tagok termelvényeinek értékesítésével, mindezt bizza reá a már meglévő országos szövetkezeti intézményekre.

A szatmárvármegyei máris komoly eredményekkel bíztató kísérlet sikerült összefoglalása után szerzőnk kimerítően ismerteti a csongrádmegyei szociális munka megindulását, nehézségeit és eredményeit. A kép sok tekintetben hasonlatos az előbbi-

hez, de egy alapvető eltérés mégis mutatkozik. Amíg ugyanis Szatmár vármegyében egy külön szerv: a Közjóléti Szövetkezet végezte el a feladatokat, addig Csongrád vármegyében közvetlenül a közigazgatási hatóságok tették meg a szükséges intézkedéseket. Csongrád vármegye szociális érzékkel megáldott vezetői legelső sorban a családvédelem gondolatát kívánják érvényre juttatni. Így meghonosították a gyermekek jobb táplálását szolgáló *zöldkeresztes kiskert (veteményes-kert) rendszert* (a csecsemő után a család palántákat kap főzéléktermelésre), főzötanfolyamokat rendeztek; igyekeztek kiszélesíteni a *tejakelő* kereteit és igen nagy gondot fordítottak a *házhozjuttatásra*. Csongrád vármegyében is folyt állatkiosztás, de itt sor került a *selyemhernyótenyésztés* fokozására is; felkarolták a *gyógynövénygyűjtést*; *gyümölcsaszalót* létesítettek a napközi otthonok élelmiszerellátásával kapcsolatban és életre keltettek sok más olyan ötletet is, amelyet a helyi adottságok és körülmények sugalmaztak.

Valkó László tanulmánya több rendkívül hasznos megállapítással szolgál. Egyik legfontosabb az, hogy a szociálpolitikai tevékenység áldásos hatása csupán abban az esetben biztosítható, ha az egyes hatóságok között kialakul a *munkaközösség*. Az új magyar szociális erő kifejtés jellegzetessége a sokoldalúság, a változatosság; ez a munka, amely nem uniformizálható, *részletekbe való elmélyedést kíván és egyéni kezelést*. Mindezeknél fogva az *Országos Család- és Népvédelmi Alap*-ról szóló törvény sikere jórésben attól függ,

rendelkezésre áll-e a törvény intézkedéseit szakértelemmel, odaadással és maradéktalanul végrehajtó szervezet?

Mindenesetre megnyugtató, hogy — amint szerzőnk lépten-nyomon tapasztalta — az alsófoku közigazgatás tagjai nemcsak megértéssel, de lelkes ügybuzgalommal és értékes gyakorlati tanácsokkal is támogatták a falusi nyomorgók felemelésére irányuló munkát.

Valkó László könyve kitűnő kalauz azok számára, akik az események mai kavargásában nem tudnak időt szakítani arra, hogy elmélyedjenek a szociálpolitika irodalmában. De igen nagy haszonnal forgathatják lapjait a közjóléti előadók, szociális kérdésekkel foglalkozó közigazgatási tisztviselők és legelső sorban a *faluvezetők*. A községek politikai vagy társadalmi vezetői, akik szembetalálkozva a falu szociális problémáival, meg akarják kimélni magukat a kezdet bizonytalanságától és a járatlanságban rejlő kudartól. Külön nyeresége a tanulmánynak a felkészültség, a gyakorlott és vonzó írásmód, továbbá a meggyőződés melegsége, amelyet érthetővé tesz *Valkó László*nak a szociális munkakörben eltöltött szolgálata.

A könyvet *Both Dezső* dr. m. kir. gazdasági főtanácsos előszavával a *Magyar Társaság* adta ki. Ára 2 pengő; megrendelhető kiadóhivatallunk utján az ár és 20 fillér portóköltség előzetes beküldésével.

(m. e.)

Milyen az új magyar szociálpolitika?

Napjaink legsűrűbben hangoztatott kormányzati követelménye: a *szociálpolitika*. Természetesen a magyar égbolt alatt merőben más alakot ölt, mint a kontinens hasonló kezdeményezései és eredményei, két legsajátosabb jellemvonása mégis állandó marad. Az egyik az, hogy

az új magyar szociálpolitika tulajdonképpen nem egyéb, mint a modern életszükségletek szerint felépített agrárpolitika;

másik jellegzetessége pedig abból a fájdalmas helyzetből fakad, hogy a háború után, egy erőforrásaitól megfosztott országnak kellett megpróbálnia az eléje tornyosuló szociális kívánások kielégítésével akkor, amikor az igények legnagyobb részben az országcsontkítás folytán keletkeztek. Ez a kényszerűség sok tekintetben magyarázatul szolgál arra, hogy miért telt el két évtized a szociális munka területén tapogatózásban, gyermekcipős kísérletekben és miért született meg csak husz évi küzdelmes munkásság után az első valóban nagyvonalú szociálpolitikai alkotás: az *Országos Család- és Népvédelmi Alap* megteremtéséről szóló törvény, amely toronymagasan kiemelkedik az eddigi magyar szociálpolitikai tevékenység köréből.

A legutolsó husz esztendő szociális teljesítményeinek kialakulásáról és legfőbb állomásairól: *Új magyar szociálpolitika* címmel tanulmányt írt *Valkó László*, aki mint Csongrád vármegye szociális tanácsadója, két év óta a szociális munka cselekvő részese is. A nyolcvan oldalas könyv, amelyet szerzőnk a legjobbkor, az imént említett szociális törvényjavaslat országgyűlési tárgyalása alkalmával bocsátott utjára, már csak a rendelkezésére álló korlátozottsága miatt sem adhatja részletes és teljes képét annak a sok irányban szétágazó szociális munkatörelmének, melyet különböző intézményeink és közhatósá-

gink folytattak a múltban és végeznek ma is. Elég itt utalnunk a szociálpolitika egyik legnagyobb fontosságú ágazatára: az egészségvédelemre, amelynek területén például az ugynevezett *zöldkeresztes mozgalom* és az *Országos Stefánia Szövetség* valóban komoly eredményeket értek el. De reá kell mutatnunk a földművelésügyi minisztérium szociális alkotásaira is: a *mezőgazdasági munkások öregségi biztosításának megvalósítására* és a *munkásövegyekre való kiterjesztésére*; a *legkiseb mezőgazdasági munkabér megállapításának bevezetésére*, a *munkafelügyelői intézmény megalkotására*, az *előkészületben levő munkás-házépítési akcióra* és így tovább, amelyek mind egy-egy láncszemei az új magyar szociálpolitikának.

Valkó László ezekre a szociális munkaeredményekre nem tér ki, mert célul nem a mai magyar szociális tevékenység teljes rajzát tűzte ki, hanem szavakba foglalását annak az új magyar szociálpolitikai iránynak, amely évekig folyó szellemi harc, majd rendkívül gondos előkészítő munka elvégzése után

az *Országos Család- és Népvédelmi Alapról* szóló törvényjavaslatban jutott kifejezésre.

Mindamellet tanulmányában néhány szerencsés vonással felvázolja a szociális kezdeményezések előhírnökeit, elismeri az uttorök munkásságát és ebben dicséretes módon megtagadja korunk szellemét, majd reátér a háború utáni keserves évek szociális erőfeszítéseinek felsorolására. Ismerteti a *földkérdés* megoldására irányuló kormányzati törekvéseket egészen napjainkig; foglalkozik az ugynevezett *FAKSz-akcióval* és ennek kapcsán megemlékezik az *árvíz-károsultak hajlékainak most folyó felépítéséről* is, amely hazánkban az eddig ismert legnagyobb arányú, szigoruan szociális alapelvek szerint történő fahépitkezés. A továbbiak so-

Uj és használt **Írógépek!**
Régiek becserélése. **UJAK** 24 havi részleteire is.
Nagy Károly és Vasváry Miklósnál
Budapest, V., Nádor-u 30. sz.
Telefon: 12-62-43.

ITALIA KETTŐS ÜNNEPE

Kettős ünnepet ült e hét elején Itália. III. Viktor Emánuel király és császár július 29-én ünnepelte trónralépésének 40-ik évfordulóját, s ugyancsak akkor ünnepelte meg a Duce 57-ik születésnapját. A kettős ünnep visszhangja természetesen meleg, odaadó és bensőséges érzést keltett a diadalmas Olaszország minden polgárában. Alattvalói hódolattal árasztották el a súlyos felelősségek alól soha ki nem térő királyt és császárt, akinek kiváló szellemi képességeit általános szeretet és csodálat övezi, s büszke öntudat sugárzik a Duce felé akiben nemcsak a nemzet, de uralkodója is mindig a haza lángeszét látta.

A kettős ünnepet azonban nemcsak Itália ülte meg. Részt kért belőle a szövetséges Németország is a tengelyhez hű Magyarország is, a résztvevő államok hosszú sorában. Hitler vezér és kancellár meglehangú tévírásban üdvözölte az ünneplőket. Távíratot intézett az olasz király és császárhoz Magyarország Kormányzója is, amelyben értesítette, hogy az arany Corvin-láncot adományozta a tudós uralkodónak. Az arany jelvényeket római követünk ünnepélyesen adta át az olasz király és eszázárnak.

A magyar falvaknak külön ünnepe az ötvenhétéves Duce születésnapja, mert nem volt még külföldi államférfiu, akit a magyar földmivestársadalom jobban szívébe zárt volna. Az igazság lovagjának ismeri, az elnyomottak pártfogójának, a gyengék védelmezőjének. Az igazságát váró magyar nép hő imát küld érte a Mindenhatóhoz: tartsa meg erőben, boldogságban nemzetét és hazánk boldogulására...

POLITIKA

AZ ALFÖLDI BELVIZEK RENDEZÉSE NEM TÜR HALASZTÁST

Kiskunhalas határában a szakadályos nári esőzések folytán 20.000 halasatról hald szántót és 5000 hold kasszálót árasztott el a víz és eddig 1059 gazda jelentette be, hogy a víz mindenét tönkretette.

A belvíz pusztításának hírére vitéz Teleki Mihály gróf földmivélségi miniszter, a halasi kerület országgyűlési képviselője Kiskunhalasra érkezett és július 27-én, szombaton egészen késő estig járta a hártárt a városi vezető férfiak társaságában.

A miniszter látta, hogy nemcsak az alacsonyfekvésű földeket, de a magas futóhomokot is elborította sok helyen a víz, szántani, kapálni nem lehet, mert a föld annyira tele van vízzel, hogy ember, jószág elsüllyed benne. A kukoricatáblák el-sárgultak a talajvíz miatt, de a víz áll a homoki szőlőben és gyümölcsösökben is. Sok gazda elpanaszolta, hogy gabonatermése vetőmagra és cselédbérre sem lesz elég.

A földmivélségi miniszter a szemle végén kijelentette, hogy elkészíteti a Kiskunság és általában az Alföld vízproblémájának átfogó, általános rendezését, mert most újból meggyőződött arról, hogy a magyar mezőgazdasági termelés biztonságának érdekében ezt a problémát tovább halasztani nem lehet. Hangoztatta a miniszter, hogy Kiskunhalast az idén olyan óriási kár érte, ami a város háztartását is

felborítja s ezért Kiskunhalasnak feltétlenül nagyobb államsegélyt kell juttatni.

ANTAL ISTVÁN ÁLLAMTITKÁR PÁPÁN

Antal István igazságügyi államtitkár július 28-án résztvett a Magyar Élet Pártja pápai nagyválasztmányának ülésén és mint a kerület képviselője, beszédet mondott az új Európáról.

— Az új Európától — mondotta többek közt — Magyarország nemcsak a maga megcsonkított jogainak helyreállítását várja és reméli, de azt is, hogy történelmi erőinek teljes birtokában a jövőben ismét betölthesse azt a hivatást, amelyet Európa e nehéz pontján, a külön-

böző népi erők ütközésének veszedelmes zónájában évszázadok óta betöltött. Erre a jövőbeli európai hivatásunkra azonban belsőleg is fel kell készülni: összes belső szellemi, erkölcsi, gazdasági és társadalmi erőinket ujja kell szerveznünk a népi és a szociális gondolat százszázalékos érvényesülése alapján. A németek és olaszok csodálatos győzelmeket nemcsak a hadművészettel, hanem népiük faji erőinek szociális szerkezetével aratták. Az új Európában az a nemzet fog helytállani, amely széles, szilárd és egészséges népi talapzaton nyugszik.

A nagyválasztmány lelkesen ünnepelte Antal István államtitkárt és úgy őt, mint a miniszterelnököt és a kormányt bizalmáról biztosította.

A német márka a jövőben Európa vezető pénzneme lesz

A német sajtót erősen foglalkoztatják Funk gazdaságügyi miniszter kijelentései az új európai gazdasági élet újjáépítéséről.

— Az eljövendő békében is hajlandók vagyunk Európával és Európára érdeklőben a világ gazdasági életben szerepelni, — írja az egyik lap — de csak olyan gazdasági életben, amelyben nem a feltételeket kényszerű módon elfogadó fél szerepét játszuk. Európa gazdasági újjáépítése lényegében a német szervezési és anyagi sikerekhez fog igazodni. Ilyen sikereket már a háború előtt is felmutattunk. A győzelem fokozza sikereink súlyát és magától értetődő, hogy ennek nem maradnak el lélektani és

egyéb tényleges következményei Európa eljövendő gazdasági életében Németország helyzete szempontjából. Annyi bizonyos, hogy a birodalmi márka az európai valuták között vezető szerepet fog játszani. A német vezető helyzet egyéb téren is ki fog alakulni; nem erőszakos eszközökkel és nem mesterségesen, hanem a természetes adottságok következtében és ama súly alapján, amelyet az elért sikerek biztosítanak Németország számára. Ez a lehetőség semmiképpen sem aggasztó a többi ország gazdaságára, amelyek a Németország gazdasági erejével való összeműködésből csak hasznot húzhatnak.

KÉTMILLIÓ MAGYAR ÉL ERDÉLYBEN!

Kovács Alajos dr.: „Az erdélyi magyarság és a román statisztika” címmel most megjelent tanulmányában megállapítja, hogy az elmúlt husz év alatt a magyar közvélemény eléggé megismerhette a román statisztika mesterkedését, amellyel nemcsak Angliát és Franciaországot, a trianoni szerződést ránk kényszerítő hatalmakat, de

még a magyarság baráti államait is igyekezett félrevezetni a céltudatosan csoportosított, a magyarságra vonatkozó számadataival.

Kovács Alajos, az Európaszerte tárgyilagosnak és megingathatatlanul ismert magyar statisztikai tudomány módszereivel bizonyítja, milyen átlátszó és száználmas népszámlálási fogásokkal igyekezett a román államhatalom és a statisztika a magyarság valódi létszámát kisebbiteni. Érdekesek a tanulmányban azok a tételei, amelyekkel a román statisztikai adatokat ismerteti, hogy miképpen próbálják a román népszámlálási adatok hol a vallási, hol a faji viszonyok kombinálásával elkendőzni a magyarság valódi létszámát.

A történelmi értékű tanulmány végkövetkeztetése szerint

az erdélyi magyarság száma most is több mint két millió.

A városok lakossága Erdélyszerte még az 1930-as román statisztikai adatok szerint is megállapíthatóan abszolút többségében magyar. A kötet megtanítja a magyarságot Erdély valódi népi statisztikai adataira és azzal, hogy három nyelven (magyar, német, olasz) adták ki, a nagy baráti államokban is legjobbkor ismerteti az erdélyi népi statisztikai képét.

A füzifa ára nem emelkedik

A faárakat az árkománybiztosság véleménye alapján véglegesen megállapították. Ez a döntés azt jelenti, hogy a füzifa ára nem fog emelkedni. Az érdekeltek meghallgatása után a június 7-én kelt árkománybiztosi rendeletben megállapított színvona-

lon rögzítették az árakat.

A zavartalan faellátás érdekében a szakminiszteri értekezlet határozata szerint rövidesen központi elosztó szervezet létesítenek. Az új hivatal a földmivélségi minisztérium kebelén belül fog működni. Feladata hogy gondoskodjék elegendő mennyiségű fa kitermeléséről és szállításáról.

GAZDAÉRDEKEKET SZOLGÁL, HA BIZTOSÍTÁSAIT A

Gazdák Biztosító Szövetkezeté-nél

adja fel. Gazdák alapították, gazdák vezetik! Kartelen kívül! TŰZ-, JEG-, ÁLLAT-, ÉLET, STB. BIZTOSÍTÁS.

Rendelei a katonák nősüléséről

A hivatalos lap egyik legutóbbi számában az igazságügyminiszter rendeletét közölte, a honvédség és csendőrség tagjainak nősülése ügyében. Kimondja a rendelet, hogy a házasságkötéshez nősülési engedély szükséges: a tényleges állományba tartozó személyeknek, a besorozott, de még be nem vonult ujoncoknak, kivéve a mozgósítás esetét vagy a háború idejét, a felülvizsgálati uton tartóan szabadságoltak közül azoknak, akik még tényleges szolgálathelyettesítés alatt állnak. Nősülési engedély szükséges azoknak is, akik tartósabb tényleges szolgálatban állanak, továbbá azoknak, akik ideiglenesen bármilyen tényleges szolgálatra bevonultak (próbaszolgálat, fegyvergyakorlat, stb.) és azoknak, akiket a tényleges szolgálatból ideiglenesen szabadságra bocsátottak. A besorozottak közül azonban az, akit póttartalékba osztanak be, nem szorul nősülési engedélyre, kivéve az alatt az idő alatt, amelyben kiképzés céljából tényleges szolgálatot teljesít.

A nősülési engedélyt a besorozott, de be nem vonult ujoncok részére a sorozásra való előállítás helye szerint illetékes honvédkiegészítő parancsnokság, másodfokon a honvédelmi miniszter adja meg. A tényleges állományba tartozó nem hivatásos legénységi állományú személyeknek a nősülési engedélyt a csapattest parancsnoka adja.

A még be nem sorozott személyek nősülési engedély nélkül köthetnek házasságot.

Elkészült a Szent István-hét gazdag programja

Németh Károly székesfővárosi tanácsnok és Markos Béla idegenforgalmi igazgató irányításával elkészült az idei Szent István-heti program, amelynek legkiemelkedőbb pontja most is a Szent Jobb-körmenet lesz.

Augusztus 20-án este fél 9 órakor kezdődik a tűzijáték. Az idén nemcsak a Citadellánál, hanem végig a budai Dunaparton rendezik a tűzijátékot, amely előtt Szendy Károly polgármester hangszerrel üdvözli a közönséget. Ünnepléses őrsváltás; térszene, zenés ébresztő, fáklyás takarodó és a Városi Színházban rendezendő diszhangverseny szerepel még a programon. Előadásokat rendez a Városi Színházban a tízéves fennállását ünneplő Gyöngyösbokréta is.

Az Egyesült Női Tábor augusztus 19-én vitéz Keresztes-Fischer Ferencné elnöklésével ünnepi ülést tart a vármegyeházán. Ez alkalommal osztják ki a Kormányzó Ur Öfömlésű országlásának huszadik évfordulóján született gyermekek részére az életbiztosítási költségeket.

A MÁV a szokásos feláru menetdíjkezdvezményt biztosította a budapesti Szent István-hét látogatóinak. A száz kilométernél nagyobb távolságról jövő belföldi utasok augusztus 17-től, a rövidebb távolságról utazók 19-től vehetik igénybe a menetdíjkezdvezményt. A visszautazás augusztus 23., illetve 22-ig történhet.

Az Idegenforgalmi Hivatal szállodákban, penzióknak és magánlakásokban, csoportos elhelyezésre pedig az iskolákban gondoskodott minden Szent István-heti látogató számára megfelelő elhelyezésről.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia ékszerésznél,

Bpest, II. Olasz fasor 35. (sajdt ház)

A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MUNKÁSOKHOZ!

Néhány szó a pénz hazaküldéséről

A pénz hazaküldésére vonatkozó tudnivalókat is tartalmazó füzetet annyi példányban juttattuk el a Németországba szerződött magyar mezőgazdasági munkások részére, hogy abból mindenkinek jutott egy füzet. Bár előző heti cikkünkben felhívtuk a munkások figyelmét arra, hogy a füzetet gyakran olvassák, mert ezzel feleslegessé tesznek sok kérdezősködést, ehelyütt szükségesnek tartjuk figyelmeztetésünket megismételni, nehogy később bárki azt mondassa, hogy nem volt tájékozódva.

Tehát mindazok a Németországba szerződött magyar mezőgazdasági munkások, akik a kormány akciójával jutottak ki,

jogosítva vannak megtakarított keresetükből havonként és személyenként 55 márkát hozzátartozóik címére hazaküldeni.

Igyekeztek tehát mindenki ezt az összeget még a hónap lejártá előtt hazaküldeni, mert a 3—4 hónap alatt összegyűjtött pénzt nem lehet a megállapodás értelmében hazaküldeni. Kivételes esetben azonban hozzájárultak az illetékes német pénzügyi szervek, hogy az egyik hónapról elmaradt összeget a következő hónapban még haza lehessen küldeni. Egy ilyen kivételes eset például az, hogy a magyar mezőgazdasági munkások második csoportja július 6-án lépte át a német határt, tehát egy héttel később került a munkahelyre és ezért, ha nem telik ki a július havi keresetből az 55 márka, a hiányzó részt augusztusban is hazaküldheti. Természetesen augusztusban jogában áll a munkásnak az 55 márkát szintén hazaküldeni.

Ahány hónapot töltenek tehát kint a magyar munkások Németországban, annyszor 55 márka hazaküldésére jogosultak.

Arra is figyelmeztetünk mindenkit már most, hogy a havi 55 márkán felül pénzt nem lehet sem hazahozni, sem hazaküldeni. Ha a munkásoknak azt tanácsolják, hogy Németországban helyezték el bankban a fölös pénzt, mivel e fölé csak a betevő munkás rendelkezhetik és pedig az ott tartózkodás ideje alatt, úgy jól gondolják meg, mit csinálnak, mert szó sem lehet arról, hogy a munkás hazajövetele után ezt a bankba befizetett összeget a német hatóságok kiengedjék Németországból. Jól értsük meg a dolgot, ez a bankba befizetett összeg nem vész el, sőt kamatozik is, csak az a baj, hogy nem lehet onnan átutalni. A múltban sok munkásnak maradt kisebb-nagyobb összege ilyenformán Németországban; ezek arra számítottak, hogy majd a következő esztendőben ismét kimennek s akkor pénzükhöz hozzá fognak jutni. Számosan ki is kerültek ilyen munkások Németországba, de nem azért, mert pénzüik volt ott, hanem azért, mert az illetékes vármegyei hatóságok kijelölték a szerződött csoportjába. Ne számíton tehát senki sem a véletlenre s ezért a következő tanácsot adjuk:

Megtakarított, 55 márkán felüli keresetét senki se pazarolja el, ne költse itálra és felesleges dolgokra.

Magánál se tartsa, hanem nyugta ellenében megőrzés végett adja át munkaadójának

és ősszel, mielőtt haza jönne, akkor vásároljon rajta olyan dolgokat, aminek itthon is hasznát veheti.

ORSZÁGOS GAZDASÁGI MUNKAKÖZVETÍTŐ IRODA
(M. kir. Földmívelésügyi Minisztérium)

ÜZENETEINK:

Sallaji István, Briggov über Stavenhagen: Lapunkat már július 18-ától küldjük. — Munkáscsoport, Niemberg: Kérésüknek eleget tet-

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés
a törvényesen védett

Rákoshelyi baktériumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII. Dohány-utca 84. II. sz. 2/a

Árak: Demijonnal ab Budapest

4 6 8 10 15 20

4:80 7:10 9:10 10:80 16:- 21:20

Tanulságos prospektus a lap olvasóinak ingyen!

tünk. — Kozár Károly és társai, Penzin: Bár önök — amint látjuk — nem az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda útján juttattak ki Németországba, lapunkat az elmaradt példányokkal együtt megindítottuk címükre; a „Tudnivalók” című füzeteket is mellékeljük. Mindezt abban a reményben, hogy hazaérkezésük alkalmával velünk szemben fennálló előfizetési kötelezettségüket (egy példány ára egy félévre Németországba 4 pengő) rendezni fogják. Kérdéseikre a lapokból kimerítő választ kapnak. — Trunger Lajosné, Neu-Gaarz: Mivel levelezőlapját ceruzával írta, teljesen elmosódva érkezett és ilyenformán nem tudtuk elolvasni. Arra kérjük, hogy tintával és olvashatóan ismétlje meg kérdését, hogy választ adhassunk.

GAZDATUDOMÁNY

Tarlónövények

Az idei év mostoha időjárása miatt aggódva nézünk a tél elé abból a szempontból is, hogy lesz-e módunk állatainkat a jövő tavaszig kielégítő táplálásban részesíteni. Sohase voltunk bőségében a téli takarmánynak, de különösen kell tartani ezidén attól, hogy gyenge minőségű szénán és igen kevés takarmányszalmán kell a jószágnak kitélelnie. Fontos tehát megragadni minden alkalmat és módszert, mely bizonyos takarmányok termelésére kínálkozik.

Ismernünk több olyan növényt, mely 8—10 hét alatt kifejlődik annyira, hogy vágható zöldtakarmányt, vagy szénát ad. Ezek tehát megfelelő őszi időjárás és némi nyári csapadék mellett még a tarlóba vetve is meghozzák termésüket. Ezek az u. n. tarlónövények. Közülük legjobban beváltak a köles, a mohar, a pohánka és — bizonyos vidékeken — a tarlórépa, a fehér mustár és a repce.

A köles vethető kettős természetben korán lekerülő takarmánynövények, repce és kalászosok után. A tarlót vetés előtt nem is szükséges felszántani, elegendő feltárcsázni vagy rugósfogu boronával felszaggatni. Vetőmagszükséglete katasztrális hozdanként gabonaszortávolságra vetve 15 kg. A vetőmagot általában sekélyen, csak 1—2 cm-re tegyük a talajba. Mikor a kikelt növények negyedik levelüket kifejlesztették, indokolt a gyomirtás céljából megfogasolni; mikor pedig a vetés 10—15 cm magas lett, akkor a fogasolást meg kell ismételni. Bugahányáskor kaszálva 30—50 mm zöldtermést ad.

A mohar vetőmagjából kat. holdankint gabonaszortávolságra vetve 15—20 kg szükséges. Ha a vetés kellőleg megerősödött, akkor meg is fogasolható, amikor különösen akkor lesz szükség, ha a föld kevesebb esőre összetömődött. Zölden nem szokás etetni, mert szőrössége miatt az állatok nem szeretik, de szénáját a lovak nagyon szeretik. Szénatermése kat. holdankint a 20 mm-át nem igen szokta meghaladni, de kedvező viszonyok közt a 30 mm-át is megközelítheti.

A pohánka májustól szeptemberig bármikor vethető. Vetőmagszükséglete kat. holdankint 30—35 kg. Zölden 100—120 mm a termése. Ha eléinte a jószág nem szivesen enné, akkor más zöldtakarmánnyal keverve kell fogyasztásra reászoktatni; ha pedig hasmenést okozna, akkor száraz szalastakarmánnyal keverve etessük. Ami zöden el nem fogy, azt savanyítsuk be télre. Pohánkaetetésnél azonban szem előtt kell tartanunk azt, hogy a világosbőrű jószág, mint pl. a pirostarka, fogyasztása után napfényre jutva magkapja az u. n. pohánkabetegséget (viszketés, kiütések, idegzavarok), miért is ilyen állapotok csak istállóban etessük.

A tarlórépát géppel 40 cm sortávolságra vessük. A sorokban azután 15—20 cm-re egyezhetjük ki. Egy kat. holdra 2—3 kg vetőmag kell. Szükség szerint néhányszor gyomirtás céljából meg kell kapálni. Termése 50 és 150 mm közt ingadozik. Vetésétől számítva 14—16 hét alatt teljesen kifejlődik és kiszedhető. A tél elején etessük fel, mert nehezebben áll el, mint pl. a burgonya vagy a takarmányrépa. Egy tehénnel 10—15, göböllyel 30 kg is etethető.

A fehér mustár szeptember első feléig vethető. Vetőmagszükséglete gabonaszortávolságra vetve 20—25 kg. Kikelése után 6—8 hét múlva már virágozik és kaszálható. Kat. holdankint 40—80 mm zöldtermést ad. Kaszálni a virágzás kezdetén kell, mert ha már becők képződtek rajta, akkor mustárolaj fejlődik a gyomorban. Ha hashajtó hatásának mutatkoznék, akkor keverjük 10:1 arányban szalmával. A zöden fel nem etetett mennyiséget be kell savanyítani, bizonyos

szárazabb takarmánnyal, pl. tépett kukoricaszárral keverve.

A repce tudvalevőleg augusztus második felében vethető. Rozssal keverve (keszthelyi keverék) különösen kedvelt takarmánya juhoknak és marhának egyaránt. Ha megfelelő az őszi időjárás, akkor már ősszel kaszálható. Egyébként télen legeltethető vagy tavasszal az első zöldtakarmányt szolgáltatja.

Hustalan napokon is szabad baromfit árusítani

A földmívelésügyi miniszter a hivatalos lap július 27-én megjelent számában tette közzé a hustalan napokon a csirke, pulyka és gyöngyös (gyöngytyuk) kiszolgáltatásának engedélyezése tárgyában kiadott rendeletét. A rendelet szerint a csirke, pulyka és gyöngyös élő, leölt, valamint elkészített vagy bármely módon tartósított (konzervált) állapotban fogyasztók részére hustalan napokon is árusíthatók, forgalomba hozhatók, illetőleg husételként kiszolgáltathatók.

Délszláviában rosszul fizet a buza

A délszláv mezőgazdasági szakértők egyetértéssel abban, hogy a buza-termés az idén még annál is kisebb, mint amennyit a sötételetlők feltételeztek. A próbacélepek alapján most már megbízható adatok állnak rendelkezésre arra vonatkozólag, hogy az idei buzatermés 180—200 ezer vagonra becsülhető, ami mintegy 25—30 százalékkal kevesebb a tavalyi termésnél. A buza minősége is lényegesen alatta marad a tavalyinak. Mivel Délszlávia egyévi buzaszükséglete 235—245 ezer vagon, az idén legalább 50.000 vagon buza behozatalára lenne szükség. Ennek elkerülése végett a kormány komoly intézkedéseket tervez. Ezek között első helyen állana a buzalisztnak kukoricaliszttel való kötelező keverése és egysütésű kenyértípus bevezetése.

Hat-hét pengő egy mázsa mákfej

A hazai gyógyszeripar jelentős alapanyaga a mákgubó (mákfej). Tekintettel a nyersanyagellátás nehézségeire, szükséges, hogy a gazdák a mákgubót ne dobják a szemétre, hanem megfelelően kezelve, bocsássák a magyar gyógyszeripar rendelkezésére. A mákgubót mintegy öt centiméter hosszú szárral kézzel kell letörni, levágni. A fényes mákgubót is le kell törni és gyűjteni, mert az is értékes. A mákgubót kézzel vagy géppel kell csépelni. Minél jobban összetörik, annál jobb, mert a vasuti szállításhoz apróbb anyagból több fér egy kocsiba. Nagyon kell ügyelni azonban a mákgubótörmelék keverésére, csak száraz és tiszta fejjel szabad gyűjteni, mert könnyen megpenészedik és akkor értékét veszti. A száraz mákgubótörmeléket az állami felügyelet alatt álló Alkaloida vegyészeti gyár (Budapest, IV., Irányi-utca 27.) átveszi és a büdsszentmihályi üzemében gyógyszerre feldolgozza. A megfelelő anyagért a vasuti állomáson kocsiba rakva 50 mázsán aluli tételeknél mázsánként 6 pengőt, ennél nagyobb tételeknél pedig mázsánként 7,20 pengőt fizet a gyár.

ADÁS-VÉTEL

Dévaványa község (Szolnok vármegye) határában, a községhez hat kilométerre fekvő 55 hold (1200 négyszögöles) föld egytagban, 47 hold szántó, 18 hold széna és legelő, jó ivókuttal és jó gazdasági épületekkel eladó. A birtok tiszta tehermentes. Értekezni lehet: Furka András földtulajdonossal Dévaványán, Körösladányi-ut 11. alatti lakásán.

ASSZONYROVAT

Gyümölcsaszalás

II.

Alma-, körte- és barackaszalványnál, ha finomabb terméket óhajunk előállítani, aszalás előtt a gyümölcsöt meg kell hámozni. A hámozott aszalandó gyümölcs a levegőn hamar megbarnul s hogy ezt megakadályozzuk, hámozás után azonnal timsós vízbe dobjuk (1 liter vízben 3 gramm timsót oldunk fel). Az előkészített gyümölcs vékony rétegben kerül az aszaló cserényeire; mint a szilvánál, az aszalást itt is óvatosan, alacsony hőfokon indítjuk meg (40 C fok) és csak a munka előhaladtával emeljük fel a hőfokot 60 C fokra. Ennél magasabb hőfokot ne is alkalmazunk, mert minél alacsonyabb hőmérsékleten aszaljuk meg az almát, körtét, barackot, annál szebb lesz a készítmény. Csörgőre nem szabad aszalni s a gyümölcsöt elrakás előtt egy-két napra hűvös, szellős helyen előbb szétterítjük, majd ha kihült, kis halomba rakjuk. A halomban a tulaszalódott szemek vizet vonnak el a kevésbé aszaltaktól s így az aszalvány minősége kiegyenlítődik. Raktározni leghelyesebb tülzacskóban.

A szőlő aszalása jóval kényesebb munka, mint az egyéb gyümölcsféléseké. A fürtöket átnézzük, a hibás bogyókat eltávolítjuk, aztán a szitára rakott fürtöket 3%-os, forrásban levő lugos vízbe mártjuk alá néhány másodpercre, majd azonnal a már előre odakészített friss, tiszta vizet tartalmazó medencében merítjük meg, hogy a lugot a gyümölcstről lemossuk. Ezután vékony rétegekben rájuk a szőlőt az aszaló cserényeire s az aszaló legmagasabban fekvő részén kezdve az aszalást, fokozatosan helyezzük a friss szőlőt tartalmazó cserényt mindig mélyebbre. Az aszalási hőmérsékletnek a 75—80 C fokot nem szabad meghaladnia s ezt is csak fokozatosan szabad elérnie. Kevés gyakorlattal a háztartásban igen szép szőlőaszalványt lehet előállítani.

A jelenlegi gazdasági viszonyok között a gyümölcsnek aszalás útján való tartósítása különösen nagyjelentőségű, mert cukor nem kell hozzá s a kapott készítmény kis helyen, üveg vagy bádogdoboz nélkül elraktározható.

Akik a szeszese izű gyümölcské-szítményeket szeretik, jól beérett (de nem túlérett) gyümölcsből (főként cseresznye, meggy, som) kitűnő konzerveket készíthetnek 20—30% szesz hozzáadásával. Az eltevés úgy történik, hogy 1 kg gyümölcsre 300 köbcentiméter finom (96 fokos) szesz és 100—200 köbcentiméter víz keverékét öntjük, úgy hogy a folyadék a gyümölcsöt teljesen ellepje. Finomított szesz helyett lehet rumot is használni, ebben az esetben azonban ügyelni kell arra, hogy a gyümölcsben levő vizet a rum alkoholtartalmát felhigítja és ha a keverék szesz tartalma 20% alá süllyed, elveszti konzerváló hatását. 15—20% cukor utólagos hozzákeverésével a szeszese készítmények élvezhetősége még fokozható.

KÁNYA TERÉZIA

Gyümölcseltetés-cukor nélkül

A cukornélküli gyümölcsefeldolgozás népszerűsítése érdekében a földmivélségi minisztérium — mint jelentettük — több népszerű propagandafüzetet adott ki. A füzetekben hasznos utmutatással szolgál a házi-asszonyoknak a cukorral való takarékoskodás, valamint a cukornélküli befőzés, illetve gyümölcskonerválás felel. A füzetek: „Gyümölcsefeldolgozás

cukor nélkül”, „Gyümölcskonerválás cukor nélkül”, „Kevés cukorral is lehet” címen jelentek meg. A „Kevés cukorral is lehet” címen megjelent füzet megtanítja a házi-asszonyokat a cukorral való takarékoskodásra. Hogyan helyettesíthetik a kevés cukrot olyan táplálékkal, mely cukrot, vagy a szervezetben cukorra alakuló tápanyagot tartalmaz. Tökéletes sorát találjuk a füzetben a cukor nélkül, vagy kevés cukorral elkészíthető ételek leírásának. A füzetek 20 fillér le-
vélbélyeg beküldése ellenében a földmivélségi minisztérium könyvtárából kaphatók (V., Kossuth Lajos-tér 11.).

Magyar konyha

Borjubecsináltleves. ½ kg borjubest kockákra vágva a 2 dkg zöldpetrezselymes zsírban, megszóva pároljuk. Világos rántást készíttünk, igen kevés összevágott hagymát, egy darab csikokra vágott sárgarépát, petrezselymet, darabka zellert keverünk, másfél liter hideg vízzel feleresztjük, hozzáadjuk a párolt húst, megsózzuk és puhára főzzük. Tálalás előtt kevés citromlevet adjunk hozzá.

Tököfélék. A legyalult tököt sóva állani hagyjuk. Ezalatt 4 deka zsírban kisebb fej hagymát apróra vágva her-vasztunk, csapott kávékanál paprikát, jó marék kaprot hintünk rá s a kinyomkodott tököt belekeverjük. Zsírján párolva 5 perc alatt megfő. Most 1 deci tejből 3 kanál liszttel habarást csinálunk és ¾ liter aludttejjel, vagy íróval felhígítva, a tökre öntjük és összeforraljuk. Izlés szerint ecetet, cukrot teszünk bele és tejfőre tálaljuk.

Burgonyarés. 30 deka lisztbe morzsoljunk 1 deka élesztőt, tegyünk bele 30 deka főtt és áttört burgonyát, 8 deka cukrot, 8 deka zsírt, 1 tojássárgáját és mindezt gyurjuk össze. Egy em vastagra kinyújtva a következő töltelékkel töltjük meg: 8 deka vajot elkéverünk 1 tojássárgájával és 8 deka cukorral, aztán beleteszünk 8 deka őrlött diót, ½ citrom reszelt héját és levét és 15 deka áttört főtt burgonyát. Összegöngyölve, zsírozott tepsi-be tesszük és lassu tűznél pirosva sütjük.

GAZDAÉLET

Mezőgazdasági Árelemző Intézet alakul. A közeljövőben megalakul a Mezőgazdasági Árelemző Intézet, amelynek vezetésére a földmivélségi miniszter Reichenbach Béla dr. egyetemi tanárt szemelte ki. Az új intézet első feladata lesz pontosan megállapítani az egyes mezőgazdasági termények termelési költségeit és ezek alapulvételével fognak azután javaslatot tenni a kormányknak, illetve az árkormánybiztosnak az agrártermékek árának megállapítására.

Előterjesztés a dohánykertészek szabadságolása érdekében. A dohánytermelő gazdák érdekeire való tekintettel a Tiszajobbsági Mezőgazdasági Kamara (Miskolc) előterjesztéssel fordult a földmivélségi miniszterhez, amelyben a szerződéses dohánykertészeknek augusztus hó 5-ike és szeptember hó 15-ike közötti időben a dohány törési és fűzési munkálataira négy heti időtartamra szabadságoltatást kérte.

„Erdőgazdasági Alapismeretek” c. könyv, Trauer Ervin m. kir. főerdőmérnök tollából, megjelent. A kitűnő könyv az erdőgazdaság körébe tartozó összes ismereteket röviden összefoglalva, egyszerű alakban tárgyalja. A könyvnek hasznát vehetik az erdejüket önállóan kezelő erdőtulajdonosok, az erdőgazdasági személyzet és tanítási alapul szolgálhat azoknál az iskoláknál, ahol erdőgazdasággal is foglalkoznak. A példányonkénti 2,50 pengő vételár és 20 fillér postaköltség — pénzben vagy postabélyegben való előzetes beküldése — ellenében a könyv megrendelhető a szerzőnél Budapesten, VI., Hegedűs Sándor-utca 23. sz., III. em. 17. alatt.

HIREK

En csak egy kis baka vagyok...

En csak egy kis baka vagyok, ab-bizony!
Nincsen csillag, se stráf a zubbonyomon.

Ha volna is, egyre menne, azt hiszem,
Hazámát én rang nélkül is szeretem!

„Rangom” mellett husz fillér a „lé-
nungom”.

Még ebbe is szívesen belemegyek.
Az a fő, hogy golyóm van és fegyverem,

Hazámát én önzetlenül szeretem!

MAJERSZKY JÁNOS
(Kiskőrös)

Mussolini olasz miniszterelnök tizezer lírát adományozott a Kormányzóné segélyakciójára. Benito Mussolini, Olaszország miniszterelnöke, 10.000 lírát adományozott a Főméltóságú Asszony segélyakciójára.

Meteorhullás Kecskemét felett. Kecskeméten a minap északnyugati-
délkeleti irányban hosszú sávban izzó fehér, később kissé rózsaszínű fényt láttak. Egy pillanatig szinte nappali világosság támadt, azután percekig tartott, amíg a fénycsóva lassan elhalványodott. A szokatlan jelenség valószínűleg meteorhullásból támadt. A meteor a föld közelében izzásba jött s amikor már nagy hőség keletkezett benne, a belső feszítőerő szétrobbantotta s a benne lévő gázok meggyulladtak.

Halálozás. Id. Wünscher Frigyesné, Wünscher Frigyes nyug. kassa-oderbergi vasuti igazgató felesége, július 25-én, 74 éves korában, rövid szenvedés után, csendesen elhunyt. Temetése július 27-én volt a farkasréti temető halottasházából. Az elhunytban Wünscher Frigyes dr., a Hangya alelnök-vezérigazgatója édesanyját gyászolja.

Vitéz Imrédy Béla katonai szolgálatot teljesít. Vitéz Imrédy Béla volt miniszterelnök hetek óta katonai szolgálatot teljesít. A képviselőház legutóbbi ülésén és bizottsági ülésein résztvett, mivel párnapos szabadságra hazaérkezett. Július 25-én újból bevonult Nyiregyházára csapat-
testéhez, ahol mint huszárszázados teljesít szolgálatot.

Huszéves ifjak összeírása Budapesten. Szendy Károly budapesti polgármester felhívja az 1940. évben huszadik életévüket betöltött, vagyis az 1920-ban született, állandóan Budapesten lakó hadköteles ifjakat, hogy az állításkötelesek összeírásába való felvételük végett ez év szeptemberében személyesen jelentkezzenek.

Vuchetich György gazdasági főtanácsos. A Kormányzó Ur a földmivélségi miniszter előterjesztésére Vuchetich Györgynek, a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatójának a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet adományozta.

Petőfi hősi halálának 91-ik évfordulója. Szerdán, július 31-én az alkonyati órákban volt 91-ik évfordulója annak, hogy Petőfi Sándor az erdélyi fehéregyházi csataterén hősi halált halt. Az évforduló alkalmából a Petőfi Társaság megkoszorúzta a költőnek a budapesti Petőfi-téren álló szobrát, este 8—9 óra között pedig kegyeletes megemlékezésül kivilágította a Bajza-utca 39. sz. alatt lévő Petőfi-házat.

Egyhavi fogházra ítélték a kocsist, aki miatt egyházi átok alá került Sajóalgóc. Még mindenkinek élénk emlékezetében él az egri érsek szigorú intézkedése, amellyel egyházi átok alá vetette Sajóalgóc községet, mert husvét másodnapján Lipták Bertalan, a plébános kocsisa szidalmazta és tetteleg bántalmazta gazdáját és ebben nem akadályozta meg a község népe. Az egyházi tiltalmat nemrégiben feloldotta az érseki hatóság. Lipták Bertalan kocsis azonban csak most került a sajtó-szentpéteri járásbíróhoz, amely egyhavi fogházra ítélte. Az ítélet még nem jogerős.

Öt napközi otthont létesített a Hangya Abaujmegyében. A Hangya-központ társadalmi szervezete: a Magyar Szövetkezeti Asszonyliga útján új utakon folytatta szociális munkáját. A tordasi szövetkezeti mintafaluban felállított napközi otthonon kívül újabb 5 szövetkezeti napközi otthont létesített Abauj vármegyében a belügyi szociális tanácsadóval és Abauj vármegyével munkaközösségben. Az 5 község: Garbócbogdány, Kassamindszent, Hernádszandány, Nagyida, Torna. A Hangya gondoskodott arról is, hogy a gyermekek játékoknak is örülhessenek és ezzel ellátta nemcsak a szövetkezeti napközi otthonokat, hanem Abauj vármegye több napközi otthonának is juttatott belőle.

Román hírszolgálat a magyar rádióban. A budapesti rádió július 27-től, szombat estétől kezdve mindennap románnyelvű hírszolgálatot is ad. Örömmel üdvözljük a rádió lépését, mert e révén egyrészt a hazánkban élő románok anyanyelvükön hallgathatják a híreket, másrészt a határokon túl lakó románság tudomást szerezhet az igazságról, amelyet kormánya bizonyosan eltitkol előle.

Negyven százalékkal emelték a községi körorvosok számát Kárpátalján. Kárpátalja közegészségügyi viszonyainak lehető leggyorsabb megjavítása céljából a kormány széleskörű utasításokat vezetett be. A Kárpátalján működő községi és körorvosok számát máris 40 százalékkal tudták emelni. A kormány ezenkívül nagyszabású akciót indított a trachomás esetek felkutatására.

Szerelmi dráma végzetes tévedésel. Borzalmas szerelmi dráma színhelye volt a Munkács mellett lévő Drágabártfalva község; Olexik László revolverrel megölte egykori menyasszonyát, aki aznap ment férjhez Olexik egykori vetélytársához. Egész éjszaka leselkedett a lakodalmas háznál. Hajnalban a mulatozók közül kijött egy fiatal nő, akiben volt menyasszonyát vélte felismerni. Egyetlen revolverlövessel megölte, azután befutott a csűrbe és szívenlőtte magát. Nyomban meghalt. Így már nem is tudta meg, hogy volt menyasszonya helyett annak nénjét, a 22 éves Lengyel Jánosnét lötte agyon.

Családi jelenet közben leharapta a felesége orrát. Július 27-én a budapesti Bécsi-ut 134. számú házban lévő lakásban Marek István 50 éves iparos összeveszett a feleségével. A féltékenységi jelenet hevében Marek István elkapta felesége fejét és leharapta az orrát. A mentők a szerencsétlen asszonyt súlyos állapotban kórházba vitték.

Kutak, házi vizellató szivattyuberendezések, mezőgazdasági gépek, törött alkatrészek pótlása és javítása:

WEISER MIKLÓS

okl. gépészmérnök

Budapest, V., Bálvány-utca 16.

SPORTHIREK

Magyar-horvát uszómérkőzés volt Susakon, az Adria-tengerben. Száz méteren **Eleméri és Végházi** előzte meg a horvátokat, négyszázon **Végházi és Eleméri**. A horvátok egyetlen győzelmüket a gyorsuszóstaffétában aratták. A magyarok megnyerték még a 200 m-es gyors-, a 100 m-es hát-, a 200 m-es melluszást s több vizilabda-győzelmet arattak.

A **Diósgyőri MÁVAG** pompásan sikerült atlétikai versenye igen fontos volt s közeli bajnoki viadal szempontjából. Főbb eredmények: 100 m-es futás: Gyenes MAC 10.7 mp; 400 m Góbi BBTE 50.4 mp; 1500 m Ig'óci MAC 4 p 3.6 mp; 5000 m Németh MAC 15 p 27.8 mp. Távolugrás: Vermes BBTE 7.03 m. Gerely: Várszegi MAC 62.26 m.

A **Beszéktart evezősei** Belgrádban a kormányos négyesben és a kormányos nélküli négyesben győztek, a kormányos nélküli kettesben második helyen érkeztek be.

A **vizilabda bajnoki mérkőzésen** az egri MESE 3:1 arányban győzött az NSC ellen.

A **Millenáris pályaversenyén** a motorvezetéses kerékpárversenyen a hannoveri Werner 30 km-en győzött **Szekeres, Fekete és Liszkay** előtt, előtte azonban a 25 km-es távon **Liszkay és Szekeres** előzte meg a német versenyzőt.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Kertemben a lótetű igen sok kárt okoz. Milyen szerrel irthatnám ki azokat? (S. S., Gyöngyöstarján.) — **Felelet:** A lótetű irtása csak úgy sikerül, ha többféle eljárással kertünkben állandóan üldözzük ezt a veszedelmes kártevőt: a) júniusban peremükig a földbe szüllyesztett virágcserepekkel sokat foghatunk össze; b) júliusban a föld felszínén kigyózó járatát addig követjük ujjunkkal, míg a járat lefelé nem csavarodik. Itt van a lótetű fészke. Ezt emeljük ki ásóval és öljük meg a nőtényt fiókáival együtt; c) ősszel töltünk meg fél méter árkot friss lótrágyával. A télre idehuzódott lótetűket baromfival kiszedethetjük; d) minden négyzetméter területre furjunk bottal 4 félméter lyukat és ezekbe öntsünk petróleumot. (A lyukak ne legyenek növények tövéhez 15—20 cm-nél közelebb.) A talajból szétáradó petróleum elűzi a lótetűt.

P. R., Tokod: Tessék a következő céghez fordulni válaszbélyeggel ellátott levélben: Telefongyár Rt., Budapest, XIV., Hungária-körút 126—128.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Polgári Olvasókör, Kishárság. Sajnos, kérdéstevő udvarában a gümőkör uralkodik, melyet csak nagy áldozatok árán lehet kiirtani. Le kell vágni minden betegeskedő és soványkodó tyukot. Az egészségesnek látszókat állatorvossal ojtatni kell s ha ő az ojtás alapján egyeseket betegeskedőnek talál, ezeket is le kell vágni. Az udvart, ólat stb. alaposan fertőtleníteni kell. Ügyelni kell arra, hogy a sertések a baromfiak ürülékjéhez hozzá ne juthassanak, mert a sertések nagyon érzékenyek a baromfi-gümőkörrel szemben.

Vásárok jegyzéke

Augusztus 4., vasárnap: Abádszalók oák. — **Augusztus 5., hétfő:** Ádánd oák. Balassagyarmat oák. Bő oák. Debrecen o. nyerstermény és iparcikkvásár. Eger há. Érd oák. Himesháza oák. Jászárók-szállás oák. Kecskemét oák. Kenderes oák. Kétegyháza oák. Mekényes ok. Mezőkeresztes oák. Nádudvar oák. Nagyoroszi oák. Örkény oák. Pásztó oák. Pécs oák. Rakamaz oák. Sárkeresztúr oák. Sárospatak oák. Tarján oák. Tiszadob ok. Tolna oák. Turkeve oák. Üllő oák. Vaja ok. Várpalota oák. Vése oák. Veszprém oák. Zalaszántván oák. — **Augusztus 6., kedd:** Balassagyarmat ok. Debrecen o. nyerstermény és iparcikk-

vásár. Hőgyész ha., kizárólag bonyhádi tájfajta szm. felh.-sal. Jászszentandrás oák. Kecskemét oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Nagybörzsony oák. Nagycsáky oák. Nagykanizsa oák. Nagyoroszi ok. Pásztó oák. Sellye oák. Somogyvár oák. Sóskut oák. Szikszó h. szm. és lófelh.-sal. Vásárosnamény ok. szm. felh.-sal. — **Augusztus 7., szerda:** Debrecen o. nyersterményvásár. Gacsály. oák. Heves há. Kállósején há. Kaposvár oák. Kiskunhalas oák. Miskolc hák. és há. a külön e célra épített istállóban. Sárospatak oák. Sárreudvari oák. Sóskut ok. Tapolca oák. Velence oák. — **Augusztus 8., csütörtök:** Berettyóújfalú oák. Csabrendek oák. Debrecen o. juhvásár. Devecser há. Diósgyőr hák. kis áll. felh.-sal. Gyoma oák. (hasítottkormú áll.). Györszentmárton oák. Kaposszekcső oák. Kiskunhalas oák. Lövő oák. Mélykut oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Somberék oák. Tiszafüred oák. — **Augusztus 9., péntek:** Debrecen o. juhvásár. Derecske oák. Gyoma o. lóvásár. Hedrehely oák. Sükösd oák. Tiszafüred oák. — **Augusztus 10., szombat:** Berzence oák. Gyoma o. sertésvásár. Dömsöd oák. Gyoma ok. Kiszombor oák. Nagyberkó oák. Pápóc oák. Szentdienes oák. Szentgyörgyvölgy oák. Vasvár oák.

TALÁLJA KI!

SZÓREJTVÉNY

S T agg uralkodó
(e=i) (é=á)

A *Találja ki!* helyes megfejtését a 34-ik számban közöljük. A levelezőlapra irt megfejtéseket a *Vasárnap* szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, *tíz napon belül*. Elkésve érkező megfejtéseket nem vesszünk figyelembe. Jutalom: *néhány értékes könyv*. Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek, előfizetőitáborunk tagjai és *előfizetési díjhátralékuk nincs*.

A 28-ik számban közölt *Találja ki!* helyes megfejtése:

ÉLJEN A MAGYAR HADSEREG

Beküldte *hatvanhárom* olvasónk. Jutalomkönyvet küldtünk **Jaska Julianna** (Kunmadaras) és **Eisinger Ferenc** (Béb) előfizetőink címére.

Arany- és ezüstpénzek ára

14 karátos (tömör) arany grammja 5.20 P.

Ezüst egykoronás darabja 50 fillér; kétkoronás 1 P; ötkoronás 2.50 P; egyforintos 1.30 P.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, VIII. 4.:

8: Ébresztő, hanglemek. 8.45: Hírek. 9: Unitárius istentisztelet. 10: Róm. kath. istentisztelet. 12.20: Időjelzés. 12.30: Hangverseny. 13.05: Rádiókrónika. 13.45: Hírek. 14: Hanglemek. 15: 1. „Halászatunk kérdései.” 2. „A nők háztartási gazdasági képzése.” A földművelésügyi minisztérium rádió-előadásorozata. 15.45: Szalonötös. 16.30: „A magyar falu 1848-ban.” Előadás. 17: Hírek. 17.15: Kékes Irén és Orbán Sándor magyar dalokat énekel. 18.15: Balatoni versek. 18.50: Szórákodalok. 19.15: Hírek. 19.25: Szórákodalok zene. 19.55: Sporteredmények. 20: Előadás. 20.25: Hegedű, zongora. 21: Vidám jelenetek. 21.20: Ének, zongora, gitár. 21.40: Hírek. 22.10: Táncczene. 23.20: Cigányzene.

Rendszeres hetiköznapi műsorszámok

6.45: Torna, hírek, hanglemek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Felolvasás. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárás. 12.40: Hírek. 13.20: Időjelzés, időjárás. 14.30: Hírek. 14.45: Műsorismertetés. 15: Árfolyamok, piaci árak. 16.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 19.15: Hírek. 21.40: Hírek, időjárás. 0.05: Hírek.

HÉTFŐ, VIII. 5.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Katonazene. 16.15: Felolvasás. 16.15: Felolvasás.

17.15: Előadás. 17.35: Regőcs csoport. 18: Előadás. 18.30: Szalonzene. 19.25: Egészségtügyi kalendárium. 19.40: „Bajazzók.” Dalmi két felvonásban. Zenejét szerzte Leoncavallo. Hanglemek. 21: Előadás hanglemekkel. 22.10: Hangképek egy labdarugómérkőzésről. 22.25: Vonósnyegyes. 23.25: Táncclemek.

KEDD, VIII. 6.:

12.10: Hanglemek. 13.30: Postászenekar. 16.15: Előadás. 17.15: Zongora. 17.45: A magyar falu világa. Előadás. 18.15: Cigányzene. 19.25: Táncclemek. 20.10: „A győri kaland.” Játék három felvonásban. Irta: Kürthy György és Marlay Ödön. 22.10: Szalonzene. 23.20: Cigányzene.

SZERDA, VIII. 7.:

12.10: Rendőrszenekar. 13.30: Cigányzene. 16.15: Előadás. 17.15: Előadás. 17.35: Ének, zongora. 18.05: Közvetítés az állami gépjárművezetőképző-tanfolyamról. 18.30: Szalonzene. 19.25: Magyar nóták. 19.55: Képzőművészeti negyedóra. 20.10: Hangverseny. 22.10: Cigányzene. 23.20: Táncclemek.

CSÜTÖRTÖK, VIII. 8.:

12.10: Hegedű, ének, zongora. 16.15: Előadás ruszin nyelven. 17.15: Elbeszélés. 17.45: Cigányzene. 18.30: Felolvasás. 19: Harmonikahármas. 19.25: Előadás hanglemekkel. 20.40: Előadás. 21.10: Zongora. 22.10: Jazz. 23.25: Cigányzene.

PÉNTEK, VIII. 9.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Jazz. 16.15: Felolvasás. 17.15: Hangverseny. 17.45: Előadás. 18.05: Sportközlemények. 18.15: Az „Aranyhegedű-pályázat” nyolcadik hangversenye. 19.25: Magyar dalok. 19.50: „Monna Vanna.” Dráma három felvonásban. Irta Maeterlinck. 22.10: Ének, zongora. 22.40: Cigányzene.

SZOMBAT, VIII. 10.:

12.10: Szalonzene. 13.30: Hanglemek. 16.10: Ifjúsági rádió. 17.15: Magyar nóták. 18: Rádióposta. 18.30: Hangverseny. 19: Előadás. 19.25: Szent István heti ünnepi játékok. Előadás. 19.40: Kétzongorás műsor. 20.05: Versek. 20.15: Bécsi muzsika. Közreműködik Barabás Sári és a Székesfevárosi Zenekar. 22.10: A közönség kedvelt hanglemezei. 23.20: Cigányzene.

Budapest II.

Kedd, augusztus 6., délután 18.45: Mezőgazdasági félóra. — Szombat, aug. 10., délután 18.30: Mezőgazdasági félóra.

VÁSÁR ÉS PIAC

Készárpiac. Árpa: sörárpa kiváló 22.60—22.85, elsőrendű 21.60—21.85, sörárpa 20.60—20.85, takarmányárpa, 65—66 kg-os 18.60—18.85, középminőségű 18.10—18.55. **Takarmányliszt:** Finom buzakorpa 14.00—15.10, 8-as buzaliszt 17.05—17.30 P mm-ként.

A tengeri igénybevételi ára augusztus 1-től. A földművelésügyi miniszter a zárolt tengeri igénybevételi árat 1940. évi augusztus 1-től kezdődően további intézkedésig a következőképpen állapította meg: budapesti paritásban tisztántúli átlomárról 25.60 pengő mm-ként, egyéb átlomárról 24.55 pengő mm-ként. Budapesti közraktárban fekvő áru 24.35 pengő.

Abraktakarmány. Árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 14.50, napraforgópogácsa 19.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kókuszpogácsa 20, reppogácsa 16.50, szárított répaszelet 18.25, rozskorpa 14.50, melasz 10, haliszt 45 P mm-ként.

Vetőmag. Árak 100 kg-ként, minőség szerint: expresszborsó (ab állomás) 38.50—41.50, csillagfürt, fehér, lapos (ab állomás) 22.75—23, uradalmi kék mák (budapesti paritásban) 150—155 P.

Takarmány. Réti széna Ia uj 10—10.20, Iia uj 8—9, lucernaszéna 10—12.20, zabosbikkonyászéna 9—10.20, buzaszalma 4.10, zsupszalma 9.50 P mm-ként.

Vágómarha. Bika, tarka Ia 96—100, Iia 82—95, IIIa 64—75, ökör, magyar Ia 80—104, IIIa 60—85, tarka, Ia 110, Iia 80—105, IIIa 56—77, tehén, magyar Ia 70—93, IIIa 54—87, tarka Ia 98—105, kivételesen 100, Iia 70—97, IIIa 54—69, bivaly 55, növendék (éves) 67—104, kicsontozni való 32—53 fillér kg-ként élősúlyban.

Borjú. Ia 70—74, Iia 62—69, IIIa 42—60 fillér kg-ként élősúlyban.

Tenyészmarhák és jármosok. Ia belföldi jármosok és beállítani való ténő, tarka, 580—650 kg-os 96—100, 500—580 kg-os 90—96, fehér 90—100, 1½ éves üsző 80—90, 1½ éves ténő 84—90,

fiatal hasas és friss fejős tehén 110—120 fillér kg-ként élősúlyban.

Ló. Csikó-230, igás kocsi- (nehéz nyugati fajta) 410—1000, igás kocsi- (könnyű nyugati fajta) 310—800, szamárnár 110, öszvér 110, alárendelt ló 80—300, vágó ló 40—340 P darabonként.

Sertés. Ia uradalmi 140—141½, Iia uradalmi 138—140, Ia szedett 127—135, Iia szedett 118—124, IIIa szedett 106—116, Ia angol sonkasülő 124—132 fillér kg-kénti élősúlyban.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 190, sózott 190—220, füstölt 220—200, háj 204, tepertő 180—220, sertézsír helybeli 198 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. **Előbaromfi:** Tyuk 250—450, rántani való csirke 140—250, sütni való 200—350 fillér darabonként. **Telített baromfi:** Tyuk 180—240, csirke 240—400, ruca, öreg 220—260, lud, öreg 200—260, idei liba 240, libamáj, nagy 500—800, kicsi 400—600 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 11—12' főzőtojás 9—10, apró 9—10 fillér drb-ként.

Halpiac. Élőharcsa, nagyság szerint 200—500, ponty 240—300 fillér kg-ként. Rák 20—30 fillér drb-ként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefelejtött tej 10—12, tejszín 220—240, tejfel 130 fillér literenként. Teavaj 390, márkázott 440, főzővaj 340—360, tehénturó, sovány 70—80, juhturó 200—260, kevert turó 180—200, juhsajt 240—260, trappista 240—280 fillér kg-ként.

Leszállították a burgonya átvételi árat. A belföldi burgonyakereskedelmi egyesülés július 25-től kezdődően budapesti paritásban nyári rózsra és a *Gülbaba-uj burgonyáért* mázsánként 9 pengőt, *Ella és sárga vadogatott burgonyáért* 7 pengőt fizet.

Zöldszék. Sárgarépa csomója 4—16, petrezselyem 4—16 zeller darabja 2—8, kálarábé 1.5—4, karfiol kg-ja 50—100, vörshagyma, 3—10, makói uj 15—24, cékla csomója 14—30, fejeskáposzta kg-ja 14—24, savanyított káposzta 36—46, kelkáposzta 12—22, vöröskáposzta 30—42, fejjessalata drb-ja 4—14, torma kg-ja 60—160, burgonya, *Gülbaba* 16—19, nyári rózsra 18—19, *Ella* 15—17, *Tömör csiperkegomba* 160—280, *szegfűgomba* 180—200, őszi vargánya 100—200, uborka, savanyított való 24—34, nagy, salátának való 10—26, zöldpaprika, apró hegyes drb-ja 1—6, nagy, tölteni való 3—8, tök, *főző* kg-ja 2.5—8, paradicsom 30—50, zöldbab 20—50, zöldborsó, hüvelyes 28—48, sóska 18—30, paraj, tisztított 26—50 fillér kg-ként. Hónaposretek csomónként 8—20, jánosnap 6—18, zöld tengeri drb-ként 4—10 fillér.

Gyümölcs. Alma 40—70, körte 50—140, szilva 100—120, gyümölcsizs 136—240, meggy 48—160, kajszibarack 36—120, őszibarack 80—260, ribizli 36—56, sárgadinnye 80—200, kőszmété 56—80, málna 80—132, dióbeli 360—440, mogyoróbeli 300—360, héjazott mandula 400—600 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édesnemes 440—560, félédes 400—480, rózsra 300—360, mák, kék 196—210, pergetett méz 20, kőménymag 3-0—600, háziszappan 90—120 fillér kg-ként.

Gyümölcspálinka. A törkölypálinka 4.80—4.90, a seprőpálinka 4.60—4.90, a szilvórium 5.20—5.30, a barackpálinka 7.50—8, az alacsonyfokú borpárlat 6.50—6.70 pengőig terjedő áron kelt el 10.000 literfokonként + 4% forgalmi adó, az avinálási célokra szolgáló borpárlat 3.90—4.10 pengő, III. táblázat szerint, 10.000 literfokonként.

Borpiac. A borpiac az elmúlt héten a bortermele vidékekről érkező rendkívül nagy kárjelentések hatására erősen megszilárdult. Az Alföldön Malligand-fokra való tekintet nélkül hl-kint 50—55 pengős árakat kérnek. Malligand-fokra átszámítva a kistermelőknél ez 4.50—5 pengős hl fokonskénti árat jelent.

Idegen pénzek vétele és eladási ára. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1100—1120, dollár 356—360, kanadai dollár 301—306, pengő. *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Cseh korona 11.45—11.80, szlovák korona 11.55—11.90, szerb dinár 7.60—7.90, román leu 3.20—3.40, olasz lira 17.40—17.90, svájci frank 77.95—78.95 pengő. Ezekhez az árákhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felrak járulnak.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.